

КУЛТУРНА ПРОГРАМА НА НЧ “НАПРЕДЪК”-1927

с. ЛЮБЕН ЗА 2024 Г.

1.ТРАДИЦИОННИ ПРАЗНИЦИ И ОБИЧАИ

1.1.Организиране и провеждане на християнският празник „Лазаров Ден“, който носи името на Свети Лазар. Името Лазар е символ на здраве и дълголетие . Датата се движи всяка година , винаги е в събота и се пада 8 дни преди Великден. На този ден се изпълнява обичаят ЛАЗАРУВАНЕ.

Всеки дом е отворен да посрещне пременените в народни носии Лазарки.

На този ден момите обикалят през всяка къща в селото , играят и пеят лазарски обредни песни за здраве и благославят домът и стопаните.

Домакините им дават яйца ,пари и почерпка.

1.2.Организиране и провеждане на обичаят „Еньовден“ - на 24.06.2024г. за трета година ще се организира и проведе този стар и хубав народен празник възстановен през 2021г.

На този ден се събират билки призори , счита се че тогава те са най-лековити. Плетем венец и малки китки за здраве. Избрана е най -малката мома за Еньова булка. След това момите от селото танцуват около Еньовата булка, разпитват я за важни въпроси и се счита , че каквото отговори тя, така и ще стане през годината. Така се прави наричането за здраве, берекет , плодородна година и много нови рожби в селото. Всеки , който мине под венеца за здраве момите даряват с Еньова китка , която да отнесе в дома си за берекет. Всички биват почерпени за здраве и берекет с домашна прясна пита с мед.

1.3 Коледари- за Коледа група Коледари облечени с традиционна българска носия ще обиколи домовете да създаде празнично настроение. Домакините посрещат с желание и огромна радост групата, поднасят почерпка за здраве.

2.ОТБЕЛЯЗВАНЕ НА БЕЛЕЖИТИ ДАТИ:

04.01. , **215 г.** от рождението на **Луи Брайл** (04.01.1809 – 06.01.1852), френски педагог, създател на азбуката за незрящи, наречена „Брайлова азбука“.

27.01. , **190 г.** от рождението на **Дмитрий Менделеев** (27.01.1834 – 20.01.1907), руски учен, химик, съставител на периодичната система на химичните елементи.

- 31.01.** › **170 г.** от рождението на **Стефан Стамболов** (31.01.1854 – 06.07.1895), български политик и държавник, публицист, член на Българското книжовно дружество (БАН).
- 12.02.** › **215 г.** от рождението на **Чарлз Дарвин** (12.02.1809 – 19.04.1882), английски учен и естествоизпитател; основоположник на теорията за еволюцията и естествения отбор.
- 15.02.** › **460 г.** от рождението на **Галилео Галилей** (15.02.1564 – 08.01.1642), италиански астроном, физик и механик; основоположник на научния метод за изучаване на света.
- 19.02.** **19 ФЕВРУАРИ- ГОДИШНИНА** от обесването на Апостола на свободата- Васил Левски .
- 01.03.** **01 МАРТ** -Ден на самодееца и любителското художествено творчество.
- 01.03.** › **145 г.** от рождението на **Александър Стамболийски** (01.03.1879 – 14.06.1923), български политик, идеолог и водач на БЗНС, министър-председател (1919 – 1923).
- 03.03.** **03 МАРТ**- Отбелязване на националният празник на България.
- 09.03.** › **90 г.** от рождението на **Юрий Гагарин** (09.03.1934 – 27.03.1968), съветски военен пилот и космонавт. Той е първият човек в историята на човечеството, който извършва космически полет (12.04.1961).
- 13.03.** › **125 г.** от рождението на **Панчо Владигеров** (13.03.1899 – 08.09.1978), български композитор, музикант, диригент, педагог.
- 14.03.** › **145 г.** от рождението на **Алберт Айнщайн** (14.03.1879 – 18.04.1955), немски физик теоретик, определян като баща на съвременната физика.
- 20.03.** › **215 г.** от рождението на **Николай Гогол** (20.03.1809 – 21.02.1852), руски писател и комедиограф. Автор на *„Мъртви души“* (поема), *„Шинел“* (повест), *„Ревизор“*, *„Женитба“* (комедии) и др.
- 28.03.** › **95 г.** от рождението на **Вера Мутафчиева** (28.03.1929 – 09.06.2009), български писател и историк, член на Българска академия на науките. Автор е на над 30 художествени книги, издадени у нас и в чужбина в многобройни тиражи. Сред по-известните ѝ произведения са: *„Книга за Софроний“*, *„Случаят Джем“*, *„Летопис на смутното време“*, *„Аз, Анна Комнина“*, *„Предречено от Пагане“* и др., сценарист на най-гледания филм в българската история – *„Хан Аспарух“*.
- 03.04.** › **145 г.** от обявяването на **София за столица** (1879).
- 13.04.** › **1210 г.** от смъртта на **хан Крум** (неизв. – 13.04.814), български владетел; поставя началото на централизацията в управлението на българската държава.
- 16.04.** › **145 г.** от приемането на **Търновската конституция** на Княжество България (1879).
- 22.04.** **22 АПРИЛ**- Световен ден на Земята.

- 23.04.** › **460 г.** от рождението на **Уилям Шекспир** (23.04.1564 – 23.03.1616), английски драматург и поет.
- 18.05.** › **110 г.** от рождението на **Борис Христов** (18.05.1914 – 28.06.1993), български оперен изпълнител; биографични книги от Атанас Божков „*Борис Христов*“ (1994), Карло Курами, Маурицио Модуньо „*Борис Христов. Живот, глас, изкуство*“ (1998), Нино Луканов „*Борис Христов. Незабравими мигове от едно приятелство*“ (2004), Пенка Касабова „*Любов и талант. Младостта на Борис Христов*“ (2012) и др
- 20.05.** › **225 г.** от рождението на **Оноре дьо Балзак** (20.05.1799 – 18.08.1850), френски писател. Сред най-значителните му романи са „*Йожени Гранде*“, „*Дядо Горио*“, „*Изгубени илюзии*“, „*Братовчедката Бет*“ и др.
- 24.05.** › **24 МАЙ**-Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука , просвета и на славянската книжовност
- 02.06. 02 ЮНИ** -Отбелязване деня на Христо Ботев и загиналите за свободата и независимостта на България.
- 06.06.** › **225 г.** от рождението на **Александър Сергеевич Пушкин** (06.06.1799 – 10.02.1837), руски поет и писател, основоположник на руския реализъм в литературата. Творчеството му е огромно и разнообразно по жанрове. Едно от най-значимите му произведения е романът в стихове „*Евгений Онегин*“.
- 21.07.** › **235 г.** от рождението на **Васил Априлов** (21.07.1789 – 02.10.1847), български възрожденски просветен деец и книжовник. Меценат, през 1847 г. дарява на габровци значителна сума за строеж на ново училище (днес Априловска гимназия). Биографични книги от Михаил Арnaudов „*Априлов. Живот, дейност, съвременници 1789-1847*“ (1935), Георги Карастоянов „*Васил Априлов. Черти от един живот*“ (1982), Цоньо Петров „*Васил Априлов и възраждането на Габрово*“ (1990) и др.
- 02.09.** › **135 г.** от смъртта на **Захари Стоянов** (1850 – 02.09.1889), български революционер, деец на националноосвободителното движение, общественик и държавник, писател и публицист
- 06.09. 06 СЕПТЕМВРИ** -ГОДИШНИНА ОТ Независимостта на България .
- 15.09.** › **105 г.** от рождението на **Николай Хайтов** (15.09.1919 – 30.06.2002), български писател, публицист, драматург. Автор на разнообразни по жанр и тематика творби. Известни произведения – „*Шумки от габър*“ (разкази), „*Диви разкази*“, „*Хайдуту*“ (исторически очерци), „*Гробът на Васил Левски*“ (изследване) и др. По негови сценарии са филмите „Козият рог“ (1972), „Дърво без корен“ (1974), „Мъжки времена“ (1977), сериалът „Капитан Петко Войвода“ (1981) и др. Книги за него – Елена Хайтова „*Баща ми: най-дивният разказ*“ (2003), Елена Алекова „*Сеячът на безсмъртие. Думи за Николай Хайтов*“ (2010), Любка Захаријева „*Николай Хайтов. Срещи и разговори, анализи, писма*“ (2020) и др

05.10. 05 ОКТОМВРИ -Международен ден на учителя.

- 24.10.** › **95 г.** от рождението на **Йордан Радичков** (24.10.1929 – 21.01.2004), български писател и драматург, представител на магическия реализъм. Произведенията му са преведени на 37 езика и са издадени в 50 страни по света. Пиесите „Януари“, „Лазарица“, „Опит за летене“ и „Суматоха“ са поставяни в редица европейски страни и в САЩ. Автор на сценарии на филмите „Горещо пладне“ (1965), „Барутен буквар“ (1977), „Вълкадин говори с Бога“ (1995) и др. Удостоен е с много отличия и награди, както в България, така и в чужбина. Номиниран е два пъти за Нобеловата награда за литература. Книги за него – Енчо Мутафов „*Бъди невероятен. Книга за Радичков*“ (1998), Цветана Георгиева „*Йордан Радичков: между нагледа и мита*“ (2006), „*Летене по Радичков*“ (сборник, 2011) и др

01.11. 01 НОЕМВРИ- Ден на народните будители.

07.11. 07 НОЕМВРИ – ГОДИШНИНА от Рождението на Любен Каравелов.

- 09.11.** › **110 г.** от рождението на **Павел Вежинов** (псевдоним на Никола Делчев Гугув) (09.11.1914 – 21.12.1983), български писател и сценарист. Известни произведения – повестите „*Бариерата*“, „*Белият гуцер*“, „*В един есенен ден по шосето*“ и др., романите „*Следите остават*“ (за юноши), „*Нощем с белите коне*“, „*Гибелта на Аякс*“ и др. Сценарист е на филмите „*Специалист по всичко*“ (1962), „*Тримата от запаса*“ (1971), „*Бариерата*“ (1979), „*Нощем с белите коне*“ (1985) и др. Книги за него – Светлозар Игов „*Павел Вежинов*“ (1990), Павлина Делчева-Вежинова „*Книга за Павел Вежинов*“ (2014) и др.
- 29.11.** › **100 г.** от смъртта на **Джакомо Пучини** (22.12.1858 – 29.11.1924), италиански оперен композитор. Известни опери – „*Бохеми*“, „*Тоска*“, „*Мадам Бътерфлай*“, „*Турандот*“ и др. Произведенията му влизат в репертоара на най-известните театри, като и до днес се играят с ненамаляващ успех навсякъде по света.
- 30.11.** › **150 г.** от рождението на **сър Уинстън Чърчил** (30.11.1874 – 24.01.1965), британски политик и държавник, историк, писател и художник. Известен с дългата си политическа кариера и с ключовата си роля във Втората световна война. Награден е с Нобелова награда за литература (1953). Автор на „*История на англоезичните народи*“ (в 4 т.), „*Втората световна война. Мемоари*“ (в 6 т.) и др.
- 03.12.** › **75 г.** от смъртта на **Елин Пелин** (псевдоним на Димитър Иванов Стоянов) (08.07.1877 – 03.12.1949), български писател, критически реалист. Автор на разкази, на повестите „*Гераците*“ и „*Земя*“, на цикъла „*Под манастирската лоза*“ и др., както и на многобройни стихове, поеми и приказки за деца и на двете части на романа „*Ян Бибиян. Невероятните приключения на едно хлапе*“ и „*Ян Бибиян на Луната*“.

- 06.12.** › **180 г.** от рождението на **Капитан Петко Войвода** (истинско име Петко Киряков Калоянов) (06.12.1844 – 07.02.1900), български революционер, посветил живота си на освобождението на беломорските българи и обединението им с България, защитник на Родопите, борил се за свободата на потиснатите в Османската империя.
- 07.12.** › **115 г.** от рождението на **Никола Вапцаров** (07.12.1909 – 23.07.1942), български поет. Пише стихове за възрастни и деца, проза, критически текстове, драми – „*Когато вълната бучи*“ и др. Стихосбирката му „*Моторни песни*“ е издадена приживе.

През 2024 г. се навършват:

- › **1380 г.** от рождението на **кан Аспарух (Исперих) (ок. 644 – ок. 700)**, прабългарски владетел, основател на българската държава.
- › **1160 г.** от рождението на **Симеон I** (864 – 927), български княз и цар, периодът на неговото царуване е наречен Златен век на българската култура.
- › **285 г.** от рождението на **Софроний Врачански** (1739 – 1813), църковен деец, възрожденски писател, общественик, просветител, родоначалник на новобългарската литература.
- › **190 г.** от рождението и **145 г.** от смъртта на **Любен Каравелов** (ок.1834 – 21.01.1879), български писател, публицист, революционер.
- › **180 г.** от рождението на **Тодор Стоянович** (1844 – 1894), лекар, народен представител; първият български специалист по урология, основател и първи управител на старозагорската болница.
- › **145 г.** от рождението на **Стефан Бояджиев** (1879 – 1949), кмет на Стара Загора и народен представител.
- › **105 г.** от рождението на **Димитър Бухчев** (1919 – 1993), производител и търговец, представител на видната старозагорската фамилия индустриалци Бухчеви.

БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ И ОБСЛУЖВАНЕ:

- Поддържа и обогатяване на библиотечния фонд, чрез собствен принос , срещи с дарители и участие в проекти.
- Привличане на нови и главно млади читалищни членове.
- Подобряване на условията в библиотеката.
- Предоставя интернет услуги , справки за гражданите.
- Уреждане на изложби , витрини и кътове за празници на бележити личности.

-Организиране на работилници за запазване на българските занаяти и местни традиции.

-Организиране на четения , рисувания с най-малките.

-Организиране на изложби на рисунките на децата, с цел стимулиране на присъствието им в читалището.

-Съхраняване на националните традиции и идентичност.

-Развиване и обогатяване на културния живот по местоживееене , с тенденция за реализиране на повече концерти и представления.

КУЛТУРНО МАСОВА ДЕЙНОСТ:

01.01 - Сурвакари минават през всяка къща за здраве и берекет.

21.01- Бабин ден -организиране и провеждане на празника.

01.03- Конкурс за изработване на мартеничка.

Украсяване на дърво с мартеници на центъра , за да създаде настроение на празника.

08.03- 8-ми Март ден на Жената-организиране и провеждане на празника.

М.МАЙ- Участие в организация за местния събор.

24.05- Рецитиране на стихотворения по площада по повод денят на Светите братя Кирил и Методий и поднасяне на венец.

01.06- Ден на детето -Организиране и провеждане на празника на децата. Подготвяне на малки подаръчета , почерпка , игри и музика. При възможност куклен театър или аниматор в киносалона.

24.06- Организиране и провеждане на Еньовден.

М. АВГУСТ - Концерт по случай края на ваканцията на село . Средствата събрани от него отново ще бъдат вложени в нуждите на читалището .

Провеждане се последната седмица на август.

07.11- Честване на рождението на Любен Каравелов , чието име носи родното ни село. Патронен празник на селото.

25.12- Посрещане на Дядо Коледа -преди това децата изработват сурвачки и украсяват коледно дърво пред читалището.

М. ДЕКЕМВРИ -Коледен концерт за местните, изявяват се децата пред близки и приятели.

„В Коледната нощ звездички греят 2024“ в залата на читалището за всички жители , с помощта на всички самодейци и дечица.

Изготвил: ВИОЛЕТА КОЛЕВА